

Stichting Global Health Initiative

Innovatieve infectieziektezorg in lage-inkomenslanden

Erik Schaftenaar, Guido Bastiaens

Inleiding

De wereldwijde impact van infectieziekten is groot, maar in lage-inkomenslanden is deze impact buitengewoon schadelijk. Hier zorgen gebrekkige zorgsystemen, beperkte middelen en een tekort aan goed opgeleid personeel voor hoge mortaliteit en morbiditeit, en een versterking van de armoedecyclus. Stichting Global Health Initiative, een non-profitorganisatie met ANBI-status, zet zich in om de zorgketen rond infectieziekten in deze landen – op dit moment Uganda en Ghana – te verbeteren. Opgericht door artsen-microbioloog Guido Bastiaens en Erik Schaftenaar, samen met tropenarts en huisarts Sjoerd Steendijk, brengt de stichting hun uitgebreide ervaring in tropengeneeskunde, infectieziekten en onderzoek samen.

Opleiden, kennisdeling en wetenschappelijke samenwerking

De stichting zet zich in voor het versterken van lokale kennis- en capaciteitsopbouw door innovatieve diagnostische oplossingen te ontwikkelen en deze ter plaatse te testen. Daarbij ligt de nadruk op het opleiden en betrekken van lokale zorgprofessionals, die een centrale rol spelen in de toepassing van nieuwe diagnostische en behandelingsmethoden. Dit gebeurt zowel via scholing als gezamenlijk geïnitieerde onderzoeksprojecten in samenwerking met lokale instellingen, zoals de Universiteit in Makerere, Oeganda.

Een van de eerste gezamenlijk geïnitieerde projecten van de stichting werd uitgevoerd in het Kumi Hospital in Oeganda. Dit project richtte zich op de impact van point-of-caretesten op het reduceren van overbehandeling van *Chlamydia trachomatis* en *Neisseria gonorrhoeae* bij hivpositieve patiënten in een rurale omgeving. Door middel van deze point-of-caretesten kon de juiste behandeling worden gegeven,

wat bijdroeg aan het verminderen van antibioticum-resistentie voor deze pathogenen.

Daarnaast voert de stichting een malariastudie uit in samenwerking met het Mbale Regional Referral Hospital en de Busitema Universiteit in Oeganda. Dit project onderzoekt het effect van een nieuwe point-of-caretest die DNA van de malariaparasiet in patiëntenbloed detecteert, een aantrekkelijk alternatief voor de huidige antigeentesten. Ook hierbij worden lokale gezondheidszorgprofessionals intensief betrokken, zodat kennis en technieken lokaal blijvend zijn.

Een ander project richt zich op de detectie van ESBL-bacteriën bij patiënten met een verdenking op een gecompliceerde urineweginfectie. Dit project, uitgevoerd in samenwerking met de Universiteit van Makerere en het Mulago National Referral Hospital in Kampala, versterkt eveneens de lokale kennis en capaciteit.

De komende jaren wil de stichting niet alleen lopende projecten stabiliseren maar ook ruimte maken voor nieuwe ideeën en innovaties. Recent is er in samenwerking met de TU Eindhoven en Oegandese collega's succesvol een subsidieaanvraag ingediend voor een implementatieonderzoek van een malariatest die gebaseerd is op de CRISPR/Cas-technologie. Daarnaast is de stichting gevraagd om samen te werken met het referentielaboratorium voor meningitis in Tamale, Ghana, aan een project dat de immunologische respons op het 13-valente pneumokokkenvaccin onderzoekt. Ondanks een hoge vacci-

Stichting Global Health Initiative, E. Schaftenaar, penningmeester, G.J.H. Bastiaens, voorzitter. Beiden zijn werkzaam als arts-microbioloog, verbonden aan respectievelijk de regionale maatschap Medische Microbiologie en Immunologie Utrecht en de Maatschap Medische Microbiologie en Immunologie Gelderland. Correspondentieadressen: G.J.H. Bastiaens (gbastiaens@rijnstate.nl); E. Schaftenaar (e.schaftenaar@antoniuzsiekenhuis.nl).

natiegraad komen er in Noord-Ghana nog steeds uitbraken van pneumokokkenmeningitis voor. Dit project richt zich niet alleen op het beantwoorden van de vraag waarom deze uitbraken blijven plaatsvinden ondanks vaccinatie, maar streeft er ook naar de benodigde technieken en kennis voor vervolgonderzoek lokaal beschikbaar te maken.

De impact van deze projecten is aanzienlijk voor de lokale gezondheidszorgprofessionals en ziekenhuizen. Gezamenlijke publicaties, internationale presentaties en de bredere verspreiding van innovatieve diagnostische technieken zullen bijdragen aan hun wetenschappelijke reputatie en zorgen voor structurele verbetering van de gezondheidszorg.

Duurzame impact door lokale kennis- en capaciteitsopbouw

Het versterken van lokale gezondheidszorgsystemen door kennis- en capaciteitsopbouw met behulp van gezamenlijke projecten is een kernonderdeel van de stichting. Deze benadering sluit nauw aan bij de huidige inzichten in *public* en *global health*, waarbij de nadruk ligt op zelfvoorzienende zorgsystemen die minder afhankelijk zijn van externe hulp en beter inspelen op lokale gezondheidsbehoeften. In nauwe samenwerking met lokale ziekenhuizen ondersteunt de stichting projecten die aansluiten bij de specifieke behoeften van de gemeenschap. Door deze benadering borgt de stichting dat lokale gezondheidszorgprofessionals aan het roer staan om de unieke lokale uitdagingen van infectieziekten aan te pakken. Dit lokale eigenaarschap draagt bij aan duurzame zorg en vergroot de weerbaarheid tegen gezondheidsbedreigingen.

Ook sluit dit aan bij de oproep van Afrikaanse leiders voor een nieuwe gezondheidsorde gericht op het versterken van lokaal eigenaarschap, lokale productie van gezondheidsproducten, capaciteitsvergroting van gezondheidszorgprofessionals en het bevorderen van respectvolle en actiegerichte samenwerkingsverbanden. Dit soort initiatieven zijn van cruciaal belang om gezondheidszorgsystemen onafhankelijker en veerkrachtiger te maken, zodat ze toekomstige uitdagingen zelfstandig kunnen aanpakken. Bovendien werkt de stichting samen met regionale gezondheidsautoriteiten en draagt ze bij aan beleidsontwikkeling door aanbevelingen te doen op basis van onderzoek.

Conclusie

Stichting Global Health Initiative heeft een duidelijke missie: het duurzaam verbeteren van de infectieziektezorg in lage-inkomenslanden door lokale kennis- en capaciteitsopbouw via projecten. Door kennis en vaardigheden lokaal tot bloei te laten komen, hoopt de stichting een blijvende impact te creëren die verder reikt dan de duur van een project. Deze aanpak biedt niet alleen effectieve oplossingen, maar ook aanzienlijke kansen voor lokale artsen en verpleegkundigen, waarbij lokaal ondernemerschap een cruciale rol speelt.

Voor meer informatie over de projecten en de missie van de stichting kunt u terecht op de website van de stichting: www.globalhealthinitiative.nl.

GLOBAL HEALTH
INITIATIVE